

Metsaseadus¹

Vastu võetud 07.06.2006

[RT I 2006, 30, 232](#)

jõustumine 01.01.2007, osaliselt 01.07.2007. a.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
24.01.2007	RT I 2007, 12, 64	20.07.2007
10.12.2008	RT I 2008, 56, 314	01.01.2009
11.12.2008	RT I 2008, 58, 328	01.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
16.12.2010	RT I, 05.01.2011, 13	15.01.2011
28.02.2013	RT I, 20.03.2013, 1	01.04.2013

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus reguleerib metsanduse suunamist, metsa korraldamist ja majandamist ning keskkonnale käesoleva seaduse tähenduses tekitatud kahju hüvitamist ja sätestab vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.
- (2) Käesoleva seadusega sätestatud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, võttes arvesse käesoleva seaduse erisusi.
- (3) Käesoleva seaduse alusel ettekirjutuse tegemisel lähtutakse asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatust, võttes arvesse käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse eesmärk

- (1) Käesoleva seaduse eesmärk on tagada metsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästev majandamine.
- (2) Metsa majandamine on säästev, kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse.

§ 3. Mets ja metsamaa

- (1) Mets on ökosüsteem, mis koosneb metsamaast, sellel kasvavast taimestikust ja seal elunevast loomastikust.
- (2) Metsamaa käesoleva seaduse tähenduses on maa, mis vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:
  - 1) on metsamaa kõlvikuna kantud maakatastrisse;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

2) on maatükk pindalaga vähemalt 0,1 hektarit, millel kasvavad puittaimed kõrgusega vähemalt 1,3 meetrit ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti.

(3) Metsamaaks ei loeta õuemaad, elumumaad, pargi, kalmistu, haljasala, marja- ja viljapuuaiad, puukooli, aiandi, dendraariumi ning puu- ja põõsaistandike maad.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(4) Puu- ja põõsaistandik käesoleva seaduse tähenduses on puude ja põõsaste intensiivseks kasvatamiseks rajatud kasvukoht mittemetsamaal, kus puid ja põõsaid kasvatatakse regulaarse seaduga ning majandatakse ühevanuselistena.

§ 4. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse metsamaa, sellel kasvava taimestiku ja seal eluneva loomastiku suhtes.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata:

1) väiksema kui 0,5 hektari suuruse metsamaa lahustüki suhtes;

2) maa suhtes, mis vastab küll käesoleva seaduse § 3 lõike 2 punkti 2 nõuetele, kuid kus puude keskmine vanus ei ületa kümnet aastat ning maa ei ole maakatastrisse kantud metsamaana;

3) [kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

4) maatüki või kinnisasja suhtes, kus projekteerimistingimuste või detailplaneeringu kohaselt on kavandatud metsa majandamisest erinev maakasutus.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

5) [kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Metsamaa lahustükk käesoleva seaduse tähenduses on eraldiasuv metsaosad, mida igast küljest ümbritsevad muud kõlvikud kui mets.

§ 5. Riigimetsamaa

(1) Keskkonna stabiilse seisundi ja metsa mitmekülgse kasutamise tagamiseks peab riigimetsamaa pindala moodustama vähemalt 20 protsenti Eesti Vabariigi maismaa pindalast.

(2) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

2. peatükk METSANDUSE SUUNAMINE

§ 6. Riigi ülesanded metsanduses

(1) Riigi ülesanded metsanduses on:

1) metsanduse suunamine ning selleks metsanduse arengukava ja metsandust reguleerivate õigusaktide väljatöötamine;

2) metsa hea seisundi tagamine;

3) metsaressursi arvestuse pidamine;

4) erametsanduse toetamine;

5) riigimetsa valitsemine ja majandamine;

6) riikliku järelevalve korraldamine;

7) metsaelustiku mitmekesisuse kaitse tagamine.

(2) Riigi ülesannete täitmist metsanduses koordineerib Keskkonnaministeerium.

§ 7. Metsanduse arengukava

- (1) Metsanduse suunamiseks koostatakse iga kümne aasta jaoks metsanduse arengukava.
- (2) Metsanduse arengukavas määratakse metsanduse arengu eesmärgid ning kirjeldatakse nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ja vahendeid.
- (3) Metsanduse arengukava koostamist korraldab Keskkonnaministeerium.
- (4) Metsanduse arengukava koostamiseks moodustab keskkonnaminister töögrupi, kelle tegevusse kaasatakse metsandusega tegelevad uurimisasutused ning muud olulised metsandusega seotud huvigrupid.
- (5) Metsanduse arengukava kinnitab Riigikogu.
- (6) Mitte harvemini kui üks kord kahe aasta jooksul esitab Vabariigi Valitsus Riigikogule metsanduse arengukava täitmise aruande.
[\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 8. [Kehtetu - [RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

§ 9. Metsaressursi arvestuse riiklik register

- (1) Riik peab metsa pindala, tagavara, paiknemise, seisundi, omaniku, kasutamise ja selle kitsenduste arvestust metsaressursi arvestuse riiklikus registris.
- (2) Metsaressursi arvestuse riikliku registri asutab ja registri põhimääruse [kinnitab Vabariigi Valitsus](#).

§ 10. Erametsanduse toetamine

- (1) Riik toetab erametsanduse arendamiseks ja toetamiseks loodud sihtasutuse kaudu, mille asutajaõigusi teostab Keskkonnaministeerium (edaspidi *sihtasutus*):
[\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]
  - 1) erametsaomanike nõustamist ja koolitamist;
  - 2) konsulentide koolitamist ja konsulentidele kutsekvalifikatsiooni omistamist ning konsulentide atesteerimist metsamajandamise valdkonnas;
  - 3) erametsaomanike metsa majanduslike, ökoloogiliste, sotsiaalsete ja kultuuriliste väärtuste suurendamiseks tehtavaid investeeringuid ning metsakasvatustöid, sealhulgas pärandkultuuri ja vääriselupaikade säilitamist ning metsaparanduseks tehtavaid töid;
  - 4) erametsaomanike metsandusalast ühistegevust;
  - 5) meetmeid erametsas metsaomanikust sõltumatult tekkida võivate metsakahjustuste ärahoidmiseks ja nende leviku tõkestamiseks;
  - 6) erametsaomanike metsa inventeerimist ja metsamajandamiskava koostamist.
[\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]
- (2) Toetust võib saada erametsaomanik või metsaühistu.
- (3) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]
- (4) Erametsaomanik käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline ja eraõiguslik juriidiline isik, kellel on metsamaa.
- (5) Metsaühistu käesoleva seaduse tähenduses on mittetulundusühing või tulundusühistu, mille põhikirjakohane tegevus on metsa majandamine ning mille liikmed on füüsilised või eraõiguslikud juriidilised isikud, kellel on metsamaa.
[\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(6) Toetuse saaja peab olema:

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

- 1) maksuvõimeline, tema vara ei tohi olla sekvesteeritud ja tema suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimismenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
- 2) täitnud kõik oma kohustused riiklike ja kohalike maksude osas;
- 3) kasutanud talle varem antud metsandusalaseid toetusi sihipäraselt.

(7) Kui toetuse andmiseks sõlmitud leping ei ole kirjalikus vormis, saadab sihtasutus toetuse saajale lepingu sisu kinnitava kinnituskirja. Kinnituskirja vorm ja nõuded sisule sätestatakse käesoleva paragrahvi lõike 11 alusel [kehtestatud määrusega](#).

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(8) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(9) Kui pärast toetuse saamist selgub, et toetuse saaja esitas valeandmeid või ei kasutanud toetust sihipäraselt, nõuab sihtasutus toetuse saajalt toetusena saadud raha tagasimaksmist riigieelarvesse.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(10) Toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise korra ning taotluse vormi kehtestab sihtasutuse nõukogu, võttes arvesse käesoleva seadusega sätestatud. Nimetatud kord määrab toetuse saamiseks taotluse esitamise tähtpäeva, taotluse läbivaatamise ja toetuse maksmise tähtajad ning korra. Kord avalikustatakse sihtasutuse veebilehel.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(11) Toetuse andmise alused, toetuse taotlusele esitatavad nõuded, taotluse hindamise korra ja hindamiskriteeriumid ning toetuse tagasinõudmise korra [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#). Toetuse andmise alused on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toetatava tegevuse alategevused, abikõlblikud kulud ja toetuse määr.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(12) Erametsaomanike metsa inventeerimise ja metsamajandamiskavade koostamise toetust makstakse kuni 100 protsendi ulatuses metsa inventeerimise ja metsamajandamiskava maksumusest kord kümne aasta jooksul. Toetuste täpsustatud määrad [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(13) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(14) Toetuse määramise, maksmise ja tagasimaksmise otsuse, taotluse rahuldamata jätmise otsuse ning muud taotlejale toetuse andmisega seotud otsused teeb sihtasutus.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(15) Sihtasutusel on õigus kontrollida toetuse sihipärasest kasutamist.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(16) Sihtasutus peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toetuse saajate ja neile antud toetuste suuruse arvestust ning need andmed on avalikud.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

3. peatükk

METSA KORRALDAMINE

§ 11. Metsa korraldamine

(1) Metsa korraldatakse eesmärgiga saada andmeid metsa seisundi ja varude suuruse kohta, nõustada metsaomanikku ja kavandada pikaajalisi metsamajanduslikke tegevusi.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Metsa korraldamine koosneb järgmistest toimingutest (edaspidi *metsakorraldustööd*):

1) metsa inventeerimine;

2) metsamajanduslike tööde planeerimine;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Metsa korraldatakse [keskkonnaministri määrusega kehtestatud](#) metsa korraldamise juhendi alusel.

(4) [Metsa korraldamise juhendiga](#) sätestatakse:

1) metsa kaardistamise tingimused;

2) metsa inventeerimise eesmärgid ja meetodika;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

3) metsa majandamise viiside ja võtete kavandamise nõuded;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

4) metsa raiemahu arvestamise meetodika;

5) metsamajandamiskava koostamisele esitatavad nõuded.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(4¹) Metsa inventeeritakse ülepinnalise takseerimisega katastri- või majandamisüksuste kaupa või statistilise valikmeetodiga. Metsa inventeerimisandmed, välja arvatud statistilise valikmeetodiga saadud, kehtivad kümme aastat nende kandmisest koos metsakaardi andmetega metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse. Registreeritud kantavad inventeerimisandmed ei tohi olla vanemad kui üks aasta.

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

(4²) Uuendus-, harvendus- ja valikraie tegemiseks on kohustuslikud kehtivad inventeerimisandmed. Eeltoodu ei kehti kinnisasja suhtes, mille metsa pindala on väiksem kui kaks hektarit.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(4³) Koos metsa inventeerimisega koostatakse metsaomanikule metsamajandamiskava, välja arvatud juhul, kui ta seda ei soovi.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(5) Riigieelarvest kaetakse metsa korraldamise kulud, mida riik teeb:

1) metsaressursi arvestuse pidamiseks;

2) [kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

3) toetuste maksmiseks käesoleva seaduse § 10 lõike 1 punkti 6 alusel.

(6) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 12. Metsakorraldustööde tegevusluba

(1) Metsakorraldustööd võib teha metsakorraldustööde tegevusluba (edaspidi *luba*) omav isik või riigitulundusasutus.

(2) Luba antakse isikule või riigitulundusasutusele:

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

1) kellel on piisavalt tehnilisi vahendeid metsakorraldustööde tegemiseks;

2) kes teeb metsakorraldustööd metsanduseriharidusega töötajatega, kes on sooritanud katsetööd ja eksami metsakorraldustööde teoorias ja praktikas (edaspidi *metsakorraldaja*);

3) kes on tasunud riigilõivu.

(3) Metsakorraldaja katsetöödele ja eksamitele ning metsakorraldustööde tehnilistele vahenditele esitatavad nõuded ning katsetööde ja eksamite korraldamise ja tulemuste hindamise, samuti tehniliste vahendite nõuetele vastavuse hindamise korra [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

(4) Loa annab metsaressursi arvestuse riikliku registri volitatud töötaja (edaspidi käesoleva seaduse §-des 12 ja 13 *loa andja*).

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

(5) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(6) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(7) Luba antakse viieks aastaks.

(8) Loa andja võib loa omaja taotluse alusel loa kehtivust pikendada järgmiseks viieks aastaks, kui loa omaja:

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

1) vastab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1 ja 2 esitatud nõuetele;

2) on teinud metsakorraldustöid nõuetekohaselt;

3) on tasunud riigilõivu.

(9) Loa andja võib keelduda loa andmisest või selle kehtivuse pikendamisest, kui loa taotleja:

1) ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 8 esitatud nõuetele;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

2) on loa taotlemisel teadlikult esitanud andmeid, mis ei vasta tegelikkusele;

3) suhtes on kohaldatud väärteo- või kriminaalkaristust majandustegevuse nõuete rikkumise eest ja andmed selle kohta ei ole karistusregistrist kustutatud.

(10) Loa taotlemise, andmise ja pikendamise korra ning loa vormi [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

(11) Loa andjal on õigus kontrollida igal ajal loa omaja metsakorraldusosalase tegevuse vastavust õigusaktidele.

(12) Luba on keelatud üle anda teisele isikule.

(13) Loa omaja on kohustatud viivitamatult loa andjat kirjalikult teavitama loa andmise aluseks olnud asjaolude muutumisest.

§ 13. Metsakorraldustööde tegevusloa kehtivuse lõppemine ja peatamine ning loa kehtetuks tunnistamine

(1) Loa kehtivus lõpeb loa kehtivusaja möödumise, loa kehtetuks tunnistamise ja luba omava isiku jagunemise või lõppemise korral.

(2) Loa andja võib peatada loa kehtivuse kuni kuueks kuuks, kui loa omaja on süstemaatiliselt või oluliselt rikkunud metsakorraldustöödele esitatavaid nõudeid.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Metsakorraldustöödele esitatavate nõuete rikkumist käsitatakse süstemaatilisena, kui loa omaja on kolme kuu jooksul 15 protsendil katastriüksustel, mille metsade inventeerimisandmed on loa omaja esitanud metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse kandmiseks, rikkunud metsakorraldustöödele esitatavaid nõudeid või ei ole metsamajanduslike tööde kavandamisel arvestanud õigusaktidest tulenevate metsa majandamise nõuetega.

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

(4) Metsakorraldustöödele esitatavate nõuete rikkumist käsitatakse olulisena, kui loa omaja poolt ühel katastriüksusel puistu kõrguse, rinnasdiameetri, vanuse, rinnaspindala või koosseisu oluline moonutamine võib kaasa tuua keskkonnakahju vähemalt 6400 euro ulatuses või tagavara määramise viga on suurem kui 25 protsenti. Oluline on moonutamine siis, kui puistu kõrguse, rinnasdiameetri, vanuse, rinnaspindala või koosseisu viga ületab käesoleva seaduse § 11 lõike 3 alusel kehtestatud metsa korraldamise juhendis lubatud piirmäärad.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

(5) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(6) Loa andja võib tunnistada loa kehtetuks, kui loa omaja:

1) on loa taotlemisel esitanud andmeid, mis ei vasta tegelikkusele;

2) ei vasta enam käesoleva seaduse § 12 lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud nõuetele;

3) rikub ühe aasta jooksul teistkordselt oluliselt metsakorraldustöödele esitatavaid nõudeid;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

4) esitab taotluse luba kehtetuks tunnistada.

(7) Enne loa kehtetuks tunnistamist käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel annab loa andja loa omajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks ning peatab loa kehtivuse puuduste kõrvaldamiseni. Tähtajaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral tunnistab loa andja loa kehtetuks.

(8) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(9) Loa kehtivuse peatamise ja loa kehtetuks tunnistamise otsuse ärakiri antakse loa omajale üle allkirja vastu või toimetatakse kätte väljastusteatega tähtkirjaga hiljemalt järgmisel tööpäeval otsuse tegemisest arvates.

(10) Loa kehtetuks tunnistamise korral käesoleva paragrahvi lõike 6 punkti 1 alusel, kui tahtlikult esitatud ja tegelikkusele mittevastavad andmed olid loa andmise otsustamisel olulised, või punkti 3 alusel ei või taotlejale uut luba anda varem kui 12 kalendrikuu möödumisel loa kehtetuks tunnistamisest arvates.

§ 14. – § 15. [Kehtetud - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

4. peatükk

METSA MAJANDAMINE

1. jagu

Üldsätted

§ 16. Metsa majandamine

Metsa majandamine on metsa uuendamine, kasvatamine, kasutamine ja metsakaitse.

§ 17. – § 22. [Kehtetud - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 23. Vääriselupaik ja selle majandamine

(1) Vääriselupaik käesoleva seaduse tähenduses on kuni seitsme hektari suuruse pindalaga kaitset vajav ala väljaspool kaitstavat loodusobjekti, kus kitsalt kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemise tõenäosus on suur.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Vääriselupaiga klassifikaatori ja valiku juhendi [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

- (3) Riigimetsas korraldab vääriselupaiga kaitset riigimetsa majandaja keskkonnaministri käskkirja kohaselt.
- (4) Vääriselupaiga kaitseks sõlmitakse kinnisasja omanikuga notariaalne leping (edaspidi *leping*), mille alusel koormatakse kinnisasi isikliku kasutusõigusega riigi kasuks Keskkonnaministeeriumi kaudu tähtajaga 20 aastat. Lepingut saab sõlmida metsaressursi arvestuse riiklikkusse registrisse kantud vääriselupaiga kaitseks.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]
- (5) Isiklik kasutusõigus on riigi õigus kasutada kinnisasja vääriselupaiga kaitseks. Riigil on õigus vääriselupaigas keelata või piirata majandustegevust vääriselupaiga kaitse-eesmärgist tulenevalt ja metsaomanik on kohustatud tagama vääriselupaiga säilimise.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]
- (6) Riigi volitatud esindaja vääriselupaiga kaitseks riigi kasuks isikliku kasutusõiguse seadmisel ja lepingu sõlmimisel on käesoleva seaduse § 10 lõikes 1 nimetatud sihtasutus.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]
- (7) Vääriselupaiga omandiõiguse üleminekul lähevad üle kõik vääriselupaiga kaitseks sõlmitud õigused ja kohustused. Vääriselupaiga omandi üleminekul ei ole omandajal õigust lõpetada lepingut ennetähtaegselt ühe aasta jooksul omandamisest arvates.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]
- (8) Vääriselupaiga metsakasutuse kitsendustega põhjustatud kahju ja vääriselupaiga hooldamise kulu hüvitis (edaspidi *vääriselupaiga kasutusõiguse tasu*) makstakse kinnisasja omanikule riigi kasuks isikliku kasutusõigusega koormamise perioodil iga-aastaste võrdsete maksetena.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]
- (9) Vääriselupaiga kasutusõiguse tasu arvutamisel kasutatakse käesoleva paragrahvi lõike 10 alusel kehtestatud metoodikat.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]
- (10) Vääriselupaiga kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused, menetluse ja lepingu sisu [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

§ 23¹. Keskkonnaseisundi kaitseks määratud metsa majandamine

Planeeringuga asula või rajatiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleoahu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohalik omavalitsus planeeringuga seada piiranguid lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

2. jagu Metsa uuendamine

§ 24. Metsa uuendamine

- (1) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]
- (2) Metsa uuendamise võtted on:
- 1) maapinna ettevalmistamine puuseemnete külvamise ja puude istutamise võimaldamiseks või loodusliku uuenduse tekkele kaasaaitamiseks;
  - 2) puuseemnete külvamine;
  - 3) puude istutamine;

- 4) metsakultuuri hooldamine;
- 5) loodusliku uuenduse tekke ja arengu soodustamine muul viisil.

(3) Metsaomanik on kohustatud rakendama käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud metsa uuendamise võtteid ulatuses, mis hiljemalt viis aastat pärast raiet või metsa hukkumist tagab uuenenud metsa.

(4) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse mets uuenenuks, kui alal, kus mets hukkus või maha raiuti, kasvab ülepinnaliselt paiknevaid metsakasvukohatüübile sobiva liigi puid, mille mõõtmed ja kogus tagavad uue metsapõlve tekke. Puude olemasolu pole nõutav hukkunud metsaosas või raiesmikul paiknevates looduslikes sulglohkudes, oksavallidel ja raiejäätmega tugevdatud kokkuveoteedel.

(5) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse hukkunuks mets, milles tuule, seenhaiguste, putuka- või ulukikahjustuste, üleujutuse, tule, saaste või muude biootiliste või abiotiliste kahjustuste tõttu on elusate puude järgi määratud metsa puuvõrade liitus alla 30 protsendi või täius langenud alla 0,3.

(6) Metsa võib uuendada ainult metsakasvukohatüübile sobivate puuliikidega, mille nimekirja [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

(7) Puude nõutava minimaalse arvu ühel hektaril ja arvesse võetavate puude minimaalse kõrguse [sätestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga metsakasvukohatüüpide või tüübirühmade kaupa.

(8) Metsa uuendamiseks kasutatava kultiveerimismaterjali algmaterjal peab pärinema lubatud päritolupiirkonnast. Eestis metsa kultiveerimisel kasutada lubatud kultiveerimismaterjali algmaterjali päritolupiirkonnad [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

(9) Metsa uuendamisel kasutada lubatud võõrpuuliikide loetelu [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

(10) Metsa uuendamise nõuded, sealhulgas metsatüübis, milles metsa uuendatakse külvi või istutamise teel, külvi- ja istutuskohtade minimaalne algtihedus, maapinna ettevalmistamisele esitatavad nõuded metsatüübis, milles uuendamine pole kohustuslik, ja juuremädaniku tõttu raiutud puistute uuendamisele esitatavad nõuded [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

§ 25. Metsa uuendamise kohustus

(1) Metsaomanik on kohustatud rakendama metsa uuendamise võtteid vähemalt 0,5 hektari suuruse pindalaga hukkunud metsaosades või raiesmikel kahe aasta jooksul hukkumisest või raiest arvates. [\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

(2) Metsa uuendamise võtete rakendamine pole kohustuslik, kui:

1) hukkunud metsaosal või raiesmikul esineb Keskkonnaameti tehtud metsauuendusekspertiisi kohaselt sobiva liigilise koosseisuga, piisava taimede arvu ja ülepinnalise paiknemisega looduslik uuendus;

[\[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009\]](#)

2) hukkunud metsaosa või raielank kuulub metsatüüpi, mille puhul metsa uuendamise võtete rakendamine pole käesoleva seaduse alusel kehtestatud metsa majandamise eeskirja kohaselt kohustuslik;

3) hukkunud metsaosa või raielank asub kaitstava loodusobjekti sihtkaitsevööndis.

[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

(3) Metsauuendusekspertiisi tellimise ja tegemise korra [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

(4) Metsauuendusekspertiis tehakse metsaomaniku tellimuse alusel ja riigi kulul. Kui ekspertiisi tulemusena selgub, et uuendamise võtete rakendamine on kohustuslik, tasub ekspertiisikulud metsaomanik. Tasu suuruse ja tasumise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega.

[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tasu suuruse määramisel võetakse aluseks metsauuendusekspertiisikulude alam- ja ülemmäärad järgmiselt:

1) metsauuendusekspertiisi välitöö tasu alammäär on 6,35 eurot ja ülemmäär on 12,75 eurot hektari kohta; [RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

2) metsandusekspertiisi välitöö transpordikulu alammäär on 9,55 eurot ja ülemmäär on 12,75 eurot maaüksuse kohta.

[RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

(5) Keskkonnaminister või tema volitatud isik võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud metsa uuendamise võtete rakendamise tähtaega metsaomaniku taotlusel pikendada, kui looduslike tingimuste omapärast või metsaomanikust sõltumatute metsa hukkumise põhjuste, samuti õppe- ja teadustöö tõttu pole metsa uuendamise võtete rakendamine esimesel kahel aastal põhjendatud.

(6) Keskkonnaminister või tema volitatud isik võib käesoleva seaduse § 24 lõikes 3 nimetatud metsa uuenemise tähtaega metsaomaniku taotlusel pikendada, kui metsa uuendamise võtete rakendamise tähtaja pikendamise, looduslike tingimuste omapära või metsaomanikust sõltumatute metsa hukkumise põhjuste tõttu pole metsa uuenemine viie aasta jooksul võimalik.

(7) Metsa uuendamise võtete rakendamise ja metsa uuenemise tähtaja pikendamise korra [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009]

(8) Kui metsa uuendamise võtete rakendamine on kohustuslik, kuid metsaomanik ei ole neid kahe aasta jooksul pärast metsaosade hukkumist või raiet rakendanud ning metsa uuendamise võtete rakendamise tähtaega pole pikendatud või kui hukkunud metsaosade või raiesmik pole metsakasvukohatüübile sobivate puuliikidega viie aasta jooksul uuenenud ning metsa uuenemise tähtaega pole pikendatud, teeb Keskkonnaamet metsaomanikule ettekirjutuse uuendamise võtete rakendamiseks. Ettekirjutus tehakse metsaomanikule teatavaks allkirja vastu või toimetatakse kätte väljastusteatega tähtkirjaga. Kui ettekirjutus ei ole selles märgitud tähtajaks täidetud, rakendab Keskkonnaamet sunnivahendit. Kui Keskkonnaamet rakendab sunnivahendina sunniraha, on sunniraha ülemmäär 1300 eurot ühe hektari kohta.

[RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

(9) Ettekirjutuses peavad olema märgitud:

1) haldusorgani nimetus, kelle nimel ettekirjutus tehakse;

[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009]

2) ettekirjutuse tegija ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;

3) ettekirjutuse tegemise kuupäev ja vajaduse korral kellaaeg;

4) metsaomaniku nimi, kellele ettekirjutus tehakse;

5) ettekirjutuse aluseks olevad asjaolud ja õiguslik alus, millele ettekirjutus tugineb;

6) ettekirjutuse resolutsioon, milles märgitakse vajalikud uuendamise võtted ja nende rakendamise tähtaeg;

7) sunnivahend, mida ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendatakse;

8) ettekirjutuse vaidlustamise kord ja tähtaeg;

9) ettekirjutuse tegija allkiri.

(10) Kinnisasja võõrandamise korral läheb hukkunud metsaosade või raiesmiku uuendamise kohustus üle kinnisasja uuele omanikule, kusjuures käesolevas paragrahvis sätestatud uuendamistähtaegu arvutatakse kinnisasjal asuva metsaosade hukkumisest või metsa raiest arvates.

§ 26. [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

3. jagu

Metsa kasvatamine

§ 27. Metsa kasvatamine

- (1) Metsa kasvatamiseks on lubatud teha hooldusraiet ning reguleerida metsamulla vee- ja toiterežiimi.
- (2) Maaparandussüsteemi projekteerimise, ehitamise ja hoiu korra sätestab maaparandusseadus.
- (3) Metsa, välja arvatud metsataimlate väetamine otsetoimeliste mineraalväetistega on keelatud.

§ 28. Raied

(1) Raieks käesoleva seaduse tähenduses loetakse vähemalt ühte metsamaal tehtavatest järgmistest töödest:

- 1) puude ja põõsaste langetamist;
- 2) langetatud tüvede laasimist;
- 3) tüvede järkamist;
- 4) metsamaterjali koondamist ja kokkuvedu.

(1¹) Raieks käesoleva seaduse tähenduses ei loeta metsamaal olemasoleva tee-, kraavi- või muu trassi, sihi või kaitsevööndi puhastamist kuni 8-sentimeetrise keskmise rinnasdiameetriga puudest ja põõsastest.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(2) Metsamaterjal on:

- 1) langetatud puu ja puutüvi;
- 2) puutüve järkamisel saadud tüveosa.

(3) Metsamaterjalina käesoleva seaduse tähenduses ei käsitata kuni kümnet dekoratiivpuud.

(4) Lubatud on järgmised raied:

- 1) uuendusraie, mille hulka kuuluvad lage- ja turberaie;
  - 2) hooldusraie, mille hulka kuuluvad valgustusraie kuni 8-sentimeetrilise keskmise rinnasdiameetriga puistus, harvendusraie 8-sentimeetrilise ja suurema keskmise rinnasdiameetriga puistus ning sanitaarraie;
  - 3) valikraie;
  - 4) trassiraie, mille hulka kuulub kuni nelja meetri laiuse kvartali- või piirisihi sisseraie üle 8-sentimeetrise keskmise rinnasdiameetriga puistutes;
- [RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]
- 5) raadamine.

(5) Rinnasdiameeter on puutüve läbimõõt, mõõdetuna 1,3 meetri kõrgusel juurekaelast. Puistu keskmiseks rinnasdiameetriks loetakse enamuspoolsi puude keskmist rinnasdiameetrit.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(6) Uuendusraiet tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(7) Hooldusraiet tehakse:

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

- 1) puude valgus- ja toitetingimuste parandamiseks ning metsa liigilise koosseisu kujundamiseks (valgustusraie);
- 2) metsa väärtuse tõstmiseks, metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks (harvendusraie);
- 3) metsa sanitaarse seisundi parandamiseks ja ohullikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust (sanitaarraie).

(8) Valikraiet on lubatud teha üksikute puude väljaraiumise teel:

- 1) kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärkidel looduskaitse-eeskirja alusel;
- 2) väljaspool kaitstavat loodusobjekti puistus, mis on saavutanud käesoleva seaduse § 29 lõikes 5 sätestatud raievanuse.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(8¹) Puistut iseloomustavad tunnused, mis lubavad teha valikraiet, ning puistu rinnaspindala ja täiuse alammäära pärast valikraiet ning valikraiega aasta jooksul raiuda lubatava maksimaalse määra [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(9) Kvartalisihtide sisseraiumisel peab minimaalseks kvartali suuruseks jääma kümme hektarit.

§ 29. Lageraie

(1) Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud:

1) seemnepuudeks jäetavad 20–70 hajali või mõnepuuliste gruppidega paiknevat mändi, arukaske, saart, tamme, sangleppa, künnapuud või jalakat ühe hektari kohta ja elujõuline järelkasv;

2) [kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

3) säilikuud ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püstiseisvad osad tüvepuidu kogumahuga vähemalt viis tihumeetrit ühe hektari kohta.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Seemnepuid ei jäeta, kui raiutava metsa koosseisus pole seemnepuudeks sobivaid puid või kui langil on olemas metsa uuendamiseks metsakasvukohatüübile sobivate puuliikide elujõuline järelkasv ja see säilitatakse raietööde käigus. Samuti pole seemnepuude jätmise kohustuslik langi osas, mis asub lähemal kui 30 meetrit seemnekandvuse eas männiku või 50 meetrit seemnekandvuse eas arukaasiku servast.

(3) Seemne- ja säilikuudele ning nende säilitamisele esitatavad nõuded ja puistu seemnekandvuse ea hindamise alused [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(4) Lageraie on lubatud puistus, mis vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

1) puistu on vanem käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud raievanusest;

2) puistu on saavutanud käesoleva paragrahvi lõike 6 punkti 1 alusel kehtestatud keskmise rinnasdiameetri;

3) puistu rinnaspindala või täius on väiksem käesoleva paragrahvi lõike 6 punkti 2 alusel kehtestatud.

(5) Puistu vanuse, millest alates lageraie on lubatud, [kehtestab keskkonnaminister](#) enamuspuuliikide ja boniteediklasside kaupa metsa majandamise eeskirjaga, arvestades, et see jääb:

1) männikute ja kõvalehtpuupuistute lageraie korral 90–160 aasta piiridesse;

2) kuusikute lageraie korral 80–120 aasta piiridesse;

3) kaasikute ja sanglepikute lageraie korral 60–80 aasta piiridesse;

4) haavikute lageraie korral 30–50 aasta piiridesse.

(5¹) Rinnaspindala on puutüve mõttelise läbilõikekoha pindala 1,3 meetri kõrgusel juurekaelast. Puistu rinnaspindala on kõikide selles puistus kasvavate puude rinnaspindalade summa, mida väljendatakse ruutmeetrites ühe hektari kohta. Puistu täius on puistu rinnaspindala suhe samasuguse normaalpuistu rinnaspindalasse. Puistu rinnaspindala ja täius määratakse rinnete viisi.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(6) [Keskkonnaminister kehtestab](#) metsa majandamise eeskirjaga enamuspuuliikide ja boniteediklasside kaupa:

1) puistu keskmise rinnasdiameetri, millest suurema rinnasdiameetriga puistute lageraie on lubatud;

2) puistu rinnaspindala ja täiuse, millest väiksema rinnaspindalaga või täiusega puistute lageraie on lubatud.

(7) Kõvalehtpuupuustuks loetakse puistu, kus enamuspuuliik on tamm, saar, jalakas, künnapuu või vaher.

(8) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(9) Enne raiesmiku uuenemist ja minimaalse liitumisaja möödumist ei tohi uut lageraie teha raiesmikule lähemal kui 100 meetrit, välja arvatud juhul, kui vana raiesmiku ja uue piirneva lageraielangi laius või

kogupindala ei ületa käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud lageraielangi maksimaalset laiust või pindala suurust.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(10) Minimaalne liitumisaeg on männiga, kuusega või kõvalehtpuuga loodusliku uuenemise või uuendamise korral neli aastat, muudel juhtudel kaks aastat. Raieaastaid ei loeta liitumisaja sisse.

(11) Lageraie korral ei tohi:

1) luitel, uuristus- või tuulekandeohtlikul alal ning infiltratsiooni ja survepõhjaveega alal raielangi pindala olla suurem kui kaks hektarit;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

2) loo ja sambliku kasvukohatüüpides raielank olla laiem kui 30 meetrit ja raielangi pindala suurem kui kaks hektarit;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

3) käesoleva lõike punktis 2 nimetatata kasvukohatüüpides raielank olla suurem kui kolm hektarit või kuni 100 meetri laiuse langi korral okaspuu- ja kõvalehtpuupuistutes suurem kui viis hektarit ja pehmelehtpuupuistutes suurem kui seitse hektarit.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(11¹) Erinevate omanike kinnistutel võib olenemata langi laiusest käesoleva paragrahvi lõike 11 punktis 2 nimetatata kasvukohatüüpides üksteisega piirnevate raielankide kogusuurus olla kuni seitse hektarit.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(12) Keskkonnaamet võib metsaomaniku tellimusel tehtud metsakaitseeksperimenti alusel loodusõnnetuse tõttu hukkunud või looduslike tegurite tagajärjel halva tervisliku seisundiga metsa, samuti halva fenotüübiga puistu või metsaomanikust sõltumata põhjusel väikese rinnaspindalaga ja täiusega puistu uuendamise võimaldamiseks lubada:

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

1) teha lageraie käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud nooremates, lõike 6 punkti 1 alusel kehtestatud väiksema keskmise rinnasdiameetriga ja lõike 6 punkti 2 alusel kehtestatud suurema rinnaspindalaga või täiusega puistutes;

2) raiuda käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud suurema pindalaga või laiemaid lageraielanke.

§ 30. Turberaie

(1) Turberaie jaguneb aegjärkseks, häil- ja veerraieks.

(2) Aegjärkse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas hajali paiknevaid puid 10 kuni 20 aasta jooksul korduvate raiejärkudena.

(3) Häilraie korral raiutakse uuendamisele kuuluv mets häiludena 20 kuni 40 aasta jooksul korduvate raiejärkudena. Sisseraiutavate häilude arvu ja suuruse [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

(4) Veerraie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas 20 kuni 40 aasta jooksul korduvate raiejärkudena puud langi servast lageraie korras, mujalt hajali paiknevate üksikpuudena või häiludena. Lageraie korras raiutav ala ei tohi olla laiem metsa keskmisest kõrgusest. Lageraieala võib laiendada pärast eelmise raiejärguga lagedaks raiutud metsaosa uuenemist.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(5) Turberaie võib teha puistus, mis on saavutanud käesoleva seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud raievanuse ja kuulub metsatüüpi, milles turberaie on käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud metsa majandamise eeskirja kohaselt lubatud.

(6) Turberaie tegemisel:

- 1) peab raiejärkude vahe olema vähemalt viis aastat, mille hulka ei loeta raieaastaid;
- 2) võib järgmise raiejärgu teha siis, kui raielangil on metsakasvukohatüübile sobiva liigi puid käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud mõõtmetega ja koguses;
- 3) ei tohi raielangil pindala olla suurem kui kümme hektarit;
[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)
- 4) ei tohi uut raiet alustada lähemal kui 100 meetrit uuenemata langile, välja arvatud juhul, kui vana ja uue piirneva raielangil kogupindala ei ületa käesoleva lõike punktis 3 sätestatud raielangil maksimaalset suurust.
[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)
- 5) ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala ega täiust viia väiksemaks käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud alammäärast.
- 6) [kehtetu - [RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

(7) Puistut iseloomustavad tunnused, mis lubavad teha puistus turberaiet, puistu esimese rinde rinnaspindala ja täiuse alammäärast pärast turberaie igat järku, raielangil ühel hektaril enne järgmise raiejärgu tegemist nõutava loodusliku uuenduse puude minimaalse arvu ja arvesse võetavate puude minimaalse kõrguse ning turberaieks lubatud metsatüüpide loetelu [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

§ 31. Hooldusraie

(1) Hooldusraiet võib teha puistus, mis vastab käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud tunnustele.

(2) Harvendusraie tegemisel ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala viia väiksemaks käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud alammäärast.
[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

(3) Sanitaarraiet tehakse nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude, samuti ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude ning oma ülesande täitnud seemnepuude metsast eemaldamiseks. Sanitaarraie korras raiuda lubatud puude olulised tunnused [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

(4) Puistut iseloomustavad tunnused, mis lubavad teha puistus hooldusraiet, ning puistu esimese rinde rinnaspindala alammäärast pärast harvendusraiet [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.
[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

§ 32. Raadamine

(1) Raadamine on raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks.

(2) Raadamist tehakse:

[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

1) [kehtetu - [RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

2) ehitusseaduse või maaparandusseaduse kohase ehitusprojekti või elektriõhusseaduse kohase elektripaigaldise käidukava alusel, kui detailplaneeringu kohustus puudub;

[\[RT I 2007, 12, 64 - jõust. 20.07.2007\]](#)

3) kaitsealal, hoiualal või püsielupaigas kaitse-eeskirja või kaitsekorralduskava alusel;

4) muu õigusaktidest tuleneva kehtiva projekti, hoolduskava või dokumendi alusel, mis on aluseks maa kasutamiseks muul otstarbel kui metsa majandamiseks.

[\[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

(3) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009\]](#)

§ 33. Keskkonnakaitsenõuded raiete tegemisel

Lisaks käesoleva seaduse §-des 28–31 sätestatule [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga täpsustatud nõuded:

- 1) kasvama jäävate puude, loodusliku uuenduse, raielangi mulla ning ümbritseva metsa kaitseks;
- 2) elustiku mitmekesisuse ja pärandkultuuriobjektide kaitseks;
- 3) metsamaterjali kokkuveoteedele.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

4. jagu

Metsa kasutamine

§ 34. [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 35. Metsakasutusõiguse kitsendused

(1) Avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsas tohib:

- 1) viibida ja korjata marju, seeni ja pähkleid ning varuda dekoratiivoksi, ravim- ja dekoratiivtaimi ning nende osi metsaomaniku huve põhjendamatult kahjustamata, jahiulukeid ja kaitsealuseid loomi nende sigimisperioodil ja teisi metsas viibijaid häirimata, metsa püsivaid jälgi jätmata ning tuleohutusnõudeid ja metsaomaniku nõudeid järgides;
- 2) telkida ja lõket teha kohtades, mille metsaomanik on selleks ette valmistanud ja tähistanud, või tema loal;
- 3) liikuda metsas lõastatud koertega. Lõastatud ei pea olema teenistuskoerad teenistusülesannete täitmisel ja jahikoerad jahil;
- 4) sõita sõidukiga metsamaal paiknevatel teedel ja metsaomaniku loal ka väljaspool teid.

(2) Avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas võib vastavalt tähistatud metsamaal metsamarjade, seente ja pähklite ning dekoratiivokste, ravim- ja dekoratiivtaimede ja nende osade varumise ning metsa rekreatiivse kasutamise eest tasu nõuda ainult juhul, kui metsaomanik on metsamarjade, seente, pähklite, dekoratiivokste, ravim- ja dekoratiivtaimede saagikuse või metsa rekreatiivse väärtuse suurendamiseks teinud kulutusi või on selles metsas saagikuse või metsa rekreatiivse väärtuse suurendamiseks tehtu tõttu vähenenud teistest metsakasutuse viisidest saadav tulu.

(3) Metsatulekahju ennetamiseks on kohalikul omavalitsusel õigus, teatades sellest kohalikus või maakonna ajalehes ja ka muudes kohalikes massiteabevahendites, keelata:

- 1) metsa kasutamine puidu saamiseks, kõrvalkasutuseks, jahinduseks, teadus- ja õppetööks ning rekreatsiooniks;
- 2) võõras metsas viibimine, välja arvatud teenistusülesannete täitmisel.

§ 36. Riigikaitsealane tegevus metsas

(1) Metsa kasutatakse riigikaitseks:

- 1) kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljadel vastavalt kehtivale planeeringule;
- 2) riigimetsas alalise väljaõppe korraldamiseks;
- 3) riigimetsas väljaõppe korraldamiseks, kui sellega kaasnevad metsakahjustused;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud juhtudel metsaomaniku või riigimetsa majandaja loal.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud juhtudel on väljaõppe korraldamiseks vajalik Vabariigi Valitsuse luba.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Metsa kasutamisel käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud juhtudel lähtutakse kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljale esitatavatest nõuetest.

[[RT I, 20.03.2013, 1](#) - jõust. 01.04.2013]

§ 37. Raieõiguse ja metsamaterjali üleandmise, metsa raieks andmise ja metsamaterjali vedamise seaduslikkuse tõendamise kohustus ning metsamaterjali vedu

(1) Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamisel ning metsamaterjali töötlemiseks, ladustamiseks või vedamiseks üleandmisel peab üleandja tõendama vastuvõtjale raieõiguse olemasolu või metsamaterjali valdamise seaduslikkust ja vastuvõtja seda kontrollima.

(2) Metsa raieks andmisel peab andja võtjale tõendama raieõiguse olemasolu ja võtja seda kontrollima.

(3) Raieõiguse olemasolu ja metsamaterjali valdamise seaduslikkust tõendavad andmed ja dokumendid on:

- 1) kinnistusraamatu kanne;
- 2) riigimetsa korral riigivara registri kanne;
- 3) raieõiguse või metsamaterjali võõrandamise leping;
- 4) Keskkonnaameti raiet lubava märkega metsateatis;
[\[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009\]](#)
- 5) isikut tõendav dokument.

(4) Iga metsas raiet tegev isik on kohustatud tõendama raiumise õigust järgmiste dokumentidega:

- 1) raieõiguse olemasolu tõendav dokument või töö või teenuse aluseks olev kirjalik leping;
- 2) Keskkonnaameti raiet lubava märkega metsateatise koopia;
[\[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009\]](#)
- 3) isikut tõendav dokument.

(5) Metsas raiet tegeval füüsilisel isikul ja juriidilise isiku esindajal peavad käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 2 ja 3 nimetatud dokumendid olema raiekohas kaasas ning need tuleb esitada raiumise seaduslikkust kontrollima volitatud ametiisikule tema nõudmisel.

(6) Raieõiguse võõrandamisel sõlmivad võõrandaja ja omandaja kirjaliku raieõiguse võõrandamise lepingu või vormistavad suulise lepingu sõlmimisel kirjaliku akti, milles märgitakse vähemalt:

- 1) raieõiguse võõrandaja ja omandaja nimi, isiku- või registrikood ja elu- või asukoht;
- 2) esindamise korral esindaja nimi, isikukood, esindamise alus ja füüsilise isiku esindaja elukoht;
- 3) metsa, mille raieõigus võõrandatakse, asukoht (kinnistu ja katastriüksuse number);
- 4) tehtava raie liik;
- 5) raiega hõlmatava metsa pindala suurus ja hinnanguline maht tihumeetrites;
- 6) raieõiguse võõrandaja ja omandaja allkirjad;
- 7) Keskkonnaameti raiet lubava märkega metsateatiste numbrid.

[\[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009\]](#)

(7) Raieõigus annab õiguse langetada puid lepingus fikseeritud ulatuses, kohas, ajal ja tingimustel, omandada langetatud puud, valmistada nendest puudest puidusortimente ja saadud sortimendid metsast ära vedada. Raieõiguse võõrandamise lepinguga kaasneb õigus kasutada maad vastavalt raieõiguse sisule. Raieõiguse võõrandamise leping ei lõpe kinnisasja võõrandamisega, kui raieõiguse võõrandaja on enne kinnisasja omandiõiguse üleminekut raieõiguse saajale üle andnud kinnisasja selle osa valduse, millel kasvab raieõiguse esemeks olev mets. Raieõiguse võõrandamise lepingust tulenevad õigused ja kohustused lähevad üle kinnisasja omandajale.

(8) Metsamaterjali võõrandamisel ning metsamaterjali töötlemiseks või ladustamiseks andmisel sõlmivad võõrandaja või töötlemiseks või ladustamiseks andja ja metsamaterjali omandaja või töötlemiseks või ladustamiseks võtja kirjaliku metsamaterjali võõrandamise lepingu või muu eraõigusliku lepingu või vormistavad suulise lepingu sõlmimisel kirjaliku akti. Nimetatud lepingus ja aktis märgitakse vähemalt:

- 1) metsamaterjali võõrandaja ja omandaja või töötlemiseks või ladustamiseks andja ja võtja nimi, isiku- või registrikood ja elu- või asukoht;
- 2) esindamise korral esindaja nimi, isikukood, esindamise alus ja füüsilise isiku esindaja elukoht;
- 3) metsamaterjali asukoht;
- 4) metsamaterjali kogus sortimentide (palk, paberipuu, tehnoloogiline puit, küttepuu, post, latt ja muu) ja

puuliikide lõikes;

5) metsamaterjali võõrandaja ja omandaja allkirjad;

6) metsateatiste numbrid.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud lepingule või aktile lisatakse vormikohane metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise akt. Üleandmise-vastuvõtmise akti lisamine pole kohustuslik, kui kirjalikus lepingus või suulise lepingu sõlmimisel koostatud kirjalikus aktis on ära näidatud metsamaterjali valdamise alus vastavalt üleandmise-vastuvõtmise akti vormi nõuetele.

(10) Metsamaterjali vedajal peab metsamaterjali veol kaasas olema metsaomaniku antud metsamaterjali kogust ja kuuluvust tõendav veoseleht. Veoseleht pole kohustuslik, kui vedu teostab metsamaterjali omanik ise ja tal on kaasas metsamaterjali valdamise seaduslikkust tõendavad dokumendid.

(11) Metsamaterjali veoeskirja ja metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise akti vormi ning veoselehele esitatavad nõuded [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

(12) Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamise ning metsamaterjali töötlemiseks või ladustamiseks andmise lepingut või akti säilitavad raieõiguse või metsamaterjali võõrandaja ja omandaja ning töötlemiseks või ladustamiseks andja ja võtja seitse aastat.

(13) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 38. Raieõiguse ning metsamaterjali müügi- ja ostutehingu teatis

(1) Raieõiguse või metsamaterjali müüja ja raieõiguse või metsamaterjali ostja on kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile müüdüd või ostetud raieõiguse või metsamaterjali kohta [keskkonnaministri kehtestatud](#) vormi kohase teatise. Teatist ei pea esitama, kui ostetakse või müüakse kuni 20 tihumeetrit metsamaterjali aastas.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Teatis esitatakse müügi- või ostutehingu sooritamise kvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks väljastustatega tähtkirjaga, digitaalallkirjaga varustatud e-kirjaga või e-maksuameti kaudu.

§ 39. Puidu mõõtmine ja selle mahu määramine

(1) Metsamaterjali ja hakkpuidu mõõtmise ja nende mahu määramise meetodid ning mõõtmistäpsusele ja mõõtmistulemuste dokumenteerimisele esitatavad nõuded [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

(2) Metsamaterjali ja hakkpuiduga sooritatavate tehingute tegemisel mõõdetakse metsamaterjali ja hakkpuitu ning määratakse nende mahtu käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud mõõtmismeetodite kohaselt, kui pooled ei ole kirjalikult kokku leppinud mõne muu meetodi kasutamises.

5. jagu Metsakaitse

§ 40. Metsakaitse

(1) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Keskkonnaametil on õigus metsakaitseeksperimentide alusel teha metsakahjustuste ärahoidmiseks ja nende leviku tõkestamiseks ettekirjutusi. Lisaks käesoleva seaduse § 25 lõike 9 punktides 1–5 ja 7–9 sätestatud nõutakse ettekirjutuses resolutsioonina kahjustust põhjustava tegevuse lõpetamist või kahjustust põhjustada

võivast tegevusest hoidumist, ohuallika kõrvaldamist ja tekkinud kahjustuse tagajärgede likvideerimist. Ettekirjutus tehakse kohustatud subjektile teatavaks käesoleva seaduse § 25 lõikes 8 sätestatud viisil.
[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel tehtud ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendab Keskkonnaamet sunnivahendit. Kui Keskkonnaamet rakendab sunnivahendina sunniraha, on sunniraha ülemmäär 640 eurot.
[RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

(4) Raielangid, välja arvatud valgustusraielangid, tuleb raiejäätmetest puhastada. Raielankide raiejäätmetest puhastamise viisi ja korra [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

(5) Pestitsiide tohib metsas kasutada ainult [keskkonnaministri kehtestatud](#) metsa majandamise eeskirjaga sätestatud juhtudel.

(6) Metsa majandamisega ei tohi pinnast lubatust enam kahjustada. Metsa uuendamisel ja raiel pinnase kahjustamise maksimaalse lubatud määra [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(7) Toores koorimata okaspuit tuleb juhul, kui seda on enam kui kümme tihumeetrit ühe hektari kohta, metsast välja vedada tähtajaks, mille [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

(8) Metsatulekahjude vältimiseks rakendatavate meetmete rahastamise korraldamiseks liigitab maakonnad suure, keskmise ja väikese metsatuleohuga maakondadeks [keskkonnaminister määrusega](#).

(9) Metsa kahjustamise vältimiseks ülemäärase rekreatiivse kasutamise tõttu on Keskkonnaametil õigus kahjustatud või ohustatud ala kasutamist või üksikuid kasutamiseviise metsakaitseeksporti alusel ja metsaomaniku nõusolekul piirata või keelata. Teate piirangu või keelu kehtestamise kohta koos põhjuste nimetamisega avaldab Keskkonnaamet kohalikus või maakonna ajalehes ja võimaluse korral ka muudes kohalikes massiteabevahendites ning paneb välja Keskkonnaametis.
[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009]

(10) Loomastiku kaitseks nende sigimisperioodil võib keskkonnaminister määrusega piirata mitme rindega puistus ja segapuistus raie tegemist ajavahemikul 15. aprillist 15. juunini.

(11) Metsakaitseeksporti tellimise ja tegemise korra ning vaigutamise ja mahlalaskmise piirangud [kehtestab keskkonnaminister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

§ 41. Metsateatis

(1) Metsaomanik või tema esindaja (edaspidi *esitaja*) esitab Keskkonnaametile metsateatise:
[RT I 2009, 3, 15 - jõust. 01.02.2009]

- 1) kavandatavate raiete kohta;
- 2) kavandatava metsa uuendamise kohta;
- 3) metsakahjustuste ja pärandkultuuriobjektide kohta kohe pärast seda, kui ta on nendest teada saanud.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(2) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse mets kahjustatuks, kui:

- 1) puistus on surevaid või tüvekahjuritega värskelt asustatud, värskelt ulukite kooritud või äsja tuule murtud või heidetud esimese rinde puid rohkem kui viis protsenti puude üldarvust;
- 2) rohkem kui 20 protsendil puudest on putukate söödud okkaid või lehti enam kui 25 protsendi ulatuses;
- 3) puistu kasvutingimused on oluliselt muutunud üleujutuse või keskkonna saastumise tõttu;
- 4) puistus on olnud metsatulekahju pindalaga vähemalt 0,1 hektarit.

(3) Kui metsateatise esitab omaniku esindaja, lisatakse metsateatisele esindaja esindamisõigust tõendav dokument.

(4) Metsateatis loetakse kättetoimetatuks, kui:

1) esitaja on selle Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud;

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

2) tähtkirjaga saadetud metsateatise on postiasutus Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud;

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

3) esitaja on selle edastanud isiku üheselt tuvastamist võimaldava elektroonilise kanali kaudu või kui elektrooniliselt esitatud teatis allkirjastatakse digitaalselt.

(5) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(6) Metsateatise vormi, sellel esitatavate andmete loetelu ja metsateatise esitamise korra [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

(7) Keskkonnaamet kontrollib nõuetekohase metsateatise alusel:

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

1) kavandatud uuendus-, harvendus- ja valikraie vastavust õigusaktide nõuetele ja kehtivatele inventeerimisandmetele;

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

2) [kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

3) kavandatud valgustus-, sanitaar-, valik- ja trassiraie ning raadamise, samuti metsa uuendamise vastavust õigusaktide nõuetele.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 kohaselt kontrollib Keskkonnaamet 15 tööpäeva jooksul nõuetekohase metsateatise saamisest arvates kavandatud tegevuse õiguspärasust ja kui tegevus vastab nõuetele, teeb metsateatisele märke «lubatud», ning kui tegevus ei vasta nõuetele, märke «ei ole lubatud». Kui tegevus ei ole lubatud, põhjendab Keskkonnaamet seda kirjalikult, andes ühtlasi soovitusetegevuse vastavusse viimiseks õigusaktidega. Metsateatis tagastatakse esitajale kas allkirja vastu, väljastusteatega tähtkirjaga, elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna või isiku üheselt tuvastamist võimaldava elektroonilise kanali kaudu.

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

(9) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(10) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(11) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(12) Kui kavandatud tegevuse lubamine või lubamata jätmine nõuab kooskõlastamist või käesoleva seaduse § 29 lõike 12 kohaselt metsakaitseeksperdiisi tegemist, on Keskkonnaametil metsateatise kontrollimiseks aega kuni 30 tööpäeva.

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

(13) Metsaomanik võib teha raieid ja uuendada metsa pärast lubava märkega metsateatise Keskkonnaametilt tagasisaamist ning teha seda 12 kuu jooksul esitajale metsateatise kättetoimetamise või allkirja vastu kätteandmise päevast arvates. Metsamaterjali koondamist ja kokkuvedu võib teha ka hiljem kui 12 kuud pärast esitajale metsateatise kättetoimetamist või allkirja vastu kätteandmist.

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

(14) Metsateatist esitamata võib metsaomanik raiuda kolm tihumeetrit puitu metsamaa ühe hektari kohta raie korras, mis on selles metsaosas õigusaktiga lubatud, kuid mitte enam kui 20 tihumeetrit kinnisasja kohta aastas.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(15) Metsakahjustust käsitleva metsateatise saamise korral tehakse metsakaitseeksperdiis ning teavitatakse metsaomanikku eksperdiisi tulemustest käesoleva paragrahvi lõikes 12 nimetatud aja jooksul.

§ 42. Omaniku kohustused metsa majandamisel

(1) Metsaomanik on kohustatud:

- 1) jälgima metsa seisundit, kaitsma metsa kahjurite ja haiguste, prahistamise ja tulekahjude eest;
- 2) majandama ja lubama oma metsa majandada üksnes sellisel viisil, mis ei ohusta metsa kui ökosüsteemi ega kahjusta geenifondi, metsamulda ja veerežiimi ning metsa uuenemise ja uuendamise tingimusi õigusaktides lubatud suuremas ulatuses, mis ei loo eeldusi tuulekahjustuste tekkeks ega seenhaiguste ja putukkahjurite levikuks ning mis on kooskõlas metsa säästva kasutamise põhimõtetega, samuti kaitsma metsa kasvutingimuste halvenemise eest;
- 3) metsa kõrvalsaaduste varumise korral rakendama ja lubama rakendada üksnes selliseid varumisviise, mis ei kahjusta kõrvalsaaduste, nagu marjade, seente ja ravimtaimede saagikust.
- 4) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(1¹) Maareformi seaduse alusel Eesti Vabariigi kasuks koormatud kinnisasjal kasvava metsa majandamiseks tellib metsaomanik metsamajandamiskava, mis on metsamajanduslike tööde planeerimisel järgimiseks kohustuslik.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud nõuded ei laiene metsale, mida kasutatakse riigikaitse otstarbel.

6. jagu Riigimetsa majandamine

§ 43. Riigimetsa majandamise ja majandamise finantseerimise korraldamine

(1) Riigimetsa majandamist ja selle majandamise finantseerimist korraldab riigivara valitseja, kelle valitseda riigimets riigivarana riigivaraseaduse kohaselt on antud. Riigimetsa majandab riigivara valitseja määratud isik või riigiasutus (edaspidi *riigimetsa majandaja*).

(1¹) Riigimetsa valitseja koostab tema valitseda olevate metsade jaoks metskondade või muude majandamisüksuste kaupa vähemalt iga kümne aasta kohta metsamajandamiskava.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) Keskkonnaministeeriumi ja Kaitseministeeriumi valitsetavat riigimetsa majandab ja selle majandamist finantseerib Riigimetsa Majandamise Keskus. Kaitseministeeriumi valitsetava riigimetsa majandamine toimub kaitseministri määratud asutusega sõlmitud kokkuleppe alusel.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) [Keskkonnaminister võib kaitseministri ettepanekul kehtestada](#) harjutusväljal ja lasketiirus metsa majandamisele metsa majandamise eeskirjas erandeid.

[[RT I, 20.03.2013, 1](#) - jõust. 01.04.2013]

(4) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(5) Riigimetsa majandaja tagab tema kasutusse antud vara säilimise ja seaduspärase kasutamise.

(6) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(7) Riigimetsa majandajal on kõik metsa majandamisest tulenevad metsaomaniku õigused ning ta peab täitma kõiki metsaomanikule seaduse ja selle alusel antud õigusaktiga pandud kohustusi.

(8) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 44. Riigimetsa majandamisel lubatud tulundustegevus

(1) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(2) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Metsamaterjali ja -saaduste müügi korral ei kohaldata riigimetsa majandajale kaubandustegevuse seaduses sätestatud majandustegevuse registris registreerimise nõuet.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 45. Riigimetsa kasutusõigus

(1) Riigimetsa kasutusõigus kuulub riigimetsa majandajale.

(2) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Riigimetsa majandaja kasutab riigimetsa ise või annab selle kasutada tasuta või tasu eest.

(4) Raieõigust kasutab riigimetsa majandaja ise või võõrandab selle käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud korras.

(5) [Keskkonnaminister määrab](#) iga aasta 1. detsembriks arvestuslangi alusel metsa majandavale riigimetsa majandajale järgneva viie aasta optimaalse uuendusraie pindala, sealhulgas männikute, kuusikute, kaasikute ja haavikute pindala puuliikide viisi.

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud riigimetsa majandaja kooskõlastab kavandatava optimaalse uuendusraie pindala Keskkonnateabe Keskusega.

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

§ 46. Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamine riigimetsas

(1) Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamine riigimetsas toimub müügi korras järgmiselt:

- 1) avalikul enampakkumisel;
- 2) eelläbirääkimistega pakkumisel;
- 3) kokkuleppehinnaga.

(2) Raieõiguse ja metsamaterjali müügi korra [kehtestab Vabariigi Valitsus](#). Korraga sätestatakse:

- 1) raieõiguse ja metsamaterjali alghinna määramise meetodika;
- 2) raieõiguse ja metsamaterjali müümise protseduur;
- 3) müügi järelevalve.

(3) Raieõiguse ja metsamaterjali müügihind avalikul enampakkumisel ja eelläbirääkimistega pakkumisel ei tohi olla madalam käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 1 kohaselt määratud meetodika järgi arvutatud alghinnast.

(4) Kokkuleppehinda võib rakendada hooldusraie õiguse, kuni 50 tihumeetri suuruste metsamaterjali koguste, küttepuidu, kiiresti rikneva metsamaterjali, loodusõnnetuses kahjustada saanud metsa raieõiguse ning metsamaterjali proovipartiide müügi ja üle üheaastase kestusega müügilepingute korral.

(5) Raieõiguse ja metsamaterjali kokkuleppehind ei tohi olla väiksem raieõiguse ja metsamaterjali harilikust väärtusest.

§ 47. Riigimetsa Majandamise Keskus

(1) Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi *RMK*) on riigitulundusasutus, kes riigimetsa majandajana tegutseb Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas käesoleva seaduse, teiste õigusaktide ja oma põhimääruse alusel.

(2) RMK põhimääruse [kinnitab keskkonnaministri ettepanekul Vabariigi Valitsus](#).

(3) RMK juhtimisorganid on nõukogu ja juhatus.

(4) RMK korraldatakse ümber ja tema tegevus lõpetatakse seadusega.

(5) RMK registreeritakse riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris. Nimetatud registris võib registreerida ka RMK piirkondlikke struktuuriüksusi, kui see on sätestatud RMK põhimääruses.

§ 48. Riigimetsa Majandamise Keskuse põhiülesanne, tegevusalad ja majandustegevusest saadava tulu kasutamine

(1) RMK põhiülesanne on käesoleva seaduse § 43 lõikes 2 nimetatud riigimetsa majandamine.

(2) RMK tegevusalad on:

- 1) riigimetsa korraldamine, majandamine ja kasutusse andmine;
- 2) kasvava metsa raieõiguse, metsamaterjali ja metsasaaduste müük;
- 3) metsasaaduste töötlemine ja töötlemissaaduste müük;
- 4) riigimetsa avaliku funktsiooni täitmise tagamine;
- 5) loodusväärtuste kaitse.

[\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) RMK saab oma majandustegevusega tulu, mis tagab riigimetsa majandamise ja riigimetsale pandud avalike funktsioonide täitmise vastavalt seaduse nõuetele.

(4) [Kehtetu - [RT I 2008, 58, 328](#) - jõust. 01.01.2009]

(5) RMK puhaskasumist riigieelarvesse kantava summa kinnitab Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul. Taotluse koos RMK nõukogu kinnitatud majandusaasta aruandega esitab rahandusministrile keskkonnaminister.

[\[RT I 2008, 58, 328](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 49. Riigimetsa Majandamise Keskuse nõukogu

(1) RMK nõukogu on kõrgeim juhtimisorgan, kes planeerib RMK tegevust, korraldab RMK juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle.

(2) Nõukogu koosseisu kinnitab Vabariigi Valitsus korraldusega kolmeks aastaks.

(3) Nõukogu on üheksaliikmeline. Nõukogu koosseisu kuuluvad:

- 1) kaks Riigikogu otsusega nimetatud liiget;
- 2) kaks Keskkonnaministeeriumi esindajat;
- 3) üks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja;
- 4) üks Rahandusministeeriumi esindaja;
- 5) kolm asjatundjat keskkonnaministri ettepanekul.

(4) Mõjuval põhjusel võib nõukogu liige tagasi astuda enne volituste lõppemist ja tema asemele nimetatakse uus liige.

(5) Riigikogu nimetab nõukogu liikmed otsusega Riigikogu keskkonnakomisjoni ettepanekul. Riigikogu nimetatud nõukogu liikme volitused lõpevad koos nimetatud isiku Riigikogu liikme volituste lõppemisega.

Riigikogu, keskkonnaminister, majandus- ja kommunikatsiooniminister ning rahandusminister võivad enda nimetatud liikme enne volituste lõppemist tagasi kutsuda, kui:

- 1) ta on jätnud oma kohustused olulisel määral täitmata;
- 2) tal ei ole võimalust osaleda nõukogu töös;
- 3) tema töö- või teenistussuhe on lõppenud.

(6) Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust, ja esimehe asetäitja, kes täidab esimehe kohustusi esimehe äraolekul.

(7) RMK nõukogu pädevusse kuulub:

- 1) arengukava ja tegevussuundade heakskiitmine ning nende järgimise kontrollimine;
- 2) juhatuse liikmete arvu määramine, nende valimine ning nendega lepingu sõlmimise, muutmise ja lõpetamise otsustamine, juhatuse töökorra kinnitamine ja juhatuse liikmetega õigusvaidluse pidamise otsustamine;
[\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]
- 3) juhatuse esimehe määramine;
- 4) juhatuse liikmete tasu määramine;
- 5) aastaeelarve kinnitamine;
[\[RT I 2008, 58, 328](#) - jõust. 01.01.2009]
- 6) majandusaasta aruande kinnitamine ja keskkonnaministrile esitamine koos riigieelarvesse kantava puhaskasumi osa suuruse ettepanekuga;
[\[RT I 2008, 58, 328](#) - jõust. 01.01.2009]
- 7) audiitori valimine, auditeerimistulemuste läbivaatamine ja keskkonnaministrile esitamine;
- 8) auditikomitee moodustamine ja selle reeglendi kinnitamine, et tagada nõukogu nõustamine raamatupidamise korraldamise, välis- ja siseauditeerimise, sisekontrollisüsteemi toimimise, finantsriskide juhtimise ja tegevuse seaduslikkuse monitooringu, samuti eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise asjus;
- 9) siseauditi struktuuriüksuse põhimääruse, aastatööplaani, eelarve, koosseisu, siseauditi protseduuri ja siseauditi struktuuriüksuse juhataja ametijuhendi kinnitamine ning siseauditi struktuuriüksuse juhatajaga töölepingu sõlmimiseks, muutmiseks või lõpetamiseks nõusoleku andmine;
[\[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]
- 10) töötajate palgaastmestiku kinnitamine;
- 11) laenuvõtmise lubamine;
- 12) vara kasutusse andmise ja võõrandamise otsustamine käesolevas seaduses nimetatud juhul;
- 13) RMK poolt riigi esindajana eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise ja nendes osalemise otsustamine ning RMK esindamine nendes.
[\[RT I 2008, 58, 328](#) - jõust. 01.01.2009]

(8) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord kolme kuu jooksul. Nõukogu koosolekute kokkukutsumise ja toimumise kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(9) Nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse ja selle maksmise korra [määrab Vabariigi Valitsus määrusega](#). Nõukogu liikmetele tasu maksmisel arvestatakse nende osalemist nõukogu koosolekutel ja nõukogu tegevuses.

(10) Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul õigus tutvuda kõikide RMK dokumentidega, samuti kontrollida raamatupidamise õigsust, vara olemasolu, RMK tegevuse vastavust seadustele, teistele õigusaktidele ja RMK põhimäärusele.

(11) Nõukogu liikmed vastutavad seaduse ja põhimääruse nõuete rikkumise ja oma kohustuste täitmata jätmisega riigile tekitatud kahju eest solidaarselt. Nõukogu liige vabaneb vastutusest, kui ta on ebaseadusliku tegevuse aluseks oleva otsuse vastuvõtmisel jäänud eriarvamusele ja eriarvamus on kantud protokollile. Nõukogu liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat.
[\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 50. Riigimetsa Majandamise Keskuse juhatus

(1) RMK juhatus on RMK juhtimisorgan, kes esindab ja juhib RMK-d. Juhatus lähtub juhtimisel seadustest ja nõukogu korraldustest ning esitab nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate RMK tegevusest ja majandusolukorrast.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(2) RMK juhatus on kuni viieliikmeline. Juhatuseloleku kestus on viis aastat.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(3) Juhatusel liikmete valimise kord, juhatusel liikmetele esitatavad nõuded ja juhatusel liikmetega lepingute sõlmimise kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(4) RMK-d võib kõigis õigustoimingutes esindada iga juhatusel liige. Juhatusel liikmete vastutusvaldkonnad määratakse juhatusel liikmeka sõlmitava lepinguga.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(5) Juhatus korraldab raamatupidamist.

(6) RMK töötajatega sõlmib töölepingud juhatusel esimees või tema volitatud isik.

(7) Juhatusel liige ei või nõukogu nõusolekuta olla:

1) füüsilisest isikust ettevõtja RMK tegevusaladel;

2) RMK tegevusaladel tegutseva täisühingu osanik ega usaldusühingu täisosanik;

3) RMK tegevusaladel tegutseva äriühingu juhtimisorgani liige.

(8) Kui juhatusel liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatuga, võib nõukogu juhatusel liikmelt nõuda keelatud tegevuse lõpetamist ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist RMK-le, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(9) Keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, kui nõukogu sai teada käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud kohustuse rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat kohustuse rikkumisest arvates. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

(10) Juhatusel liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatusel liikmed, kes on oma kohustuse rikkumisega tekitanud kahju RMK-le, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatusel liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat.

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

§ 51. Riigimetsa Majandamise Keskuse raamatupidamine

(1) RMK on iseseisev riigiraamatupidamiskohustuslane ja lähtub oma raamatupidamise korraldamisel raamatupidamise seadusest, teistest seda valdkonda reguleerivatest õigusaktidest ja RMK põhimäärusest.

(2) RMK on käibemaksukohustuslane.

§ 52. Riigimetsa Majandamise Keskuse aruandlus ja kontroll Riigimetsa Majandamise Keskuse tegevuse üle

(1) Juhatus esitab audiitori kontrollitud majandusaasta aruande nõukogule kinnitamiseks hiljemalt neli kuud pärast majandusaasta lõppu.

(2) RMK tegevust kontrollib Riigikontroll riigikontrolli seaduses sätestatud korras ja ulatuses.

7. jagu

Riigimetsa Majandamise Keskuse vara valdamine, kasutamine ja käsutamine

§ 53. Riigimetsa Majandamise Keskuse vara

(1) RMK vara (edaspidi *vara*) on riigivara valitseja poolt RMK valdusesse antud ning RMK enda tegevuse tulemusena tekkinud ja omandatud kinnis- ja vallasasjad ning rahaliselt hinnatavad õigused ja kohustused.

(2) RMK on Keskkonnaministeeriumi valitsetavat riigimetsamaad ja RMK valduses olevat muud vara valitsema volitatud asutus.

(3) RMK valdab, kasutab ja käsutab tema valduses olevat vara riigimetsa majandamiseks ja tulu saamiseks käesolevas seaduses sätestatud korras. Riigimetsa kasutusõiguse ja metsamaterjali valdamise, kasutamise ja käsutamise korral rakendatakse käesoleva seaduse §-des 45 ja 46 sätestatud.

(4) Kui RMK valduses olev vallasasi või maatüki oluliseks osaks olev ehitis ei ole vajalik riigimetsa majandamiseks ega tulu saamiseks ja selle säilitamine on majanduslikult ebaotstarbekas, võib RMK juhatus nimetatud vara tunnistada kõlbmatuks ja see kantakse RMK juhatuse otsuse alusel maha ning vajaduse korral hävitatakse.

(5) Riigile kuuluva ja RMK valduses oleva kinnisvara müügi kooskõlastab RMK riigivara valitsejaga. [\[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(6) Vara kasutamine, kasutusse andmine, võõrandamine ja kõlbmatuks tunnistamine käesolevas seaduses nimetatata juhul toimub riigivaraseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras.

§ 54. Vara kasutamisest, kasutusse andmisest ja võõrandamisest saadava tulu kasutamine

(1) Vara kasutamisest, kasutusse andmisest ja võõrandamisest saadavat tulu kasutatakse riigimetsa majandamiseks.

(2) Kinnisasjade müügist saadavat tulu kasutatakse RMK-le kinnisasjade omandamiseks riigimetsa majandamise või tulu saamise eesmärgil.

§ 55. Vara kasutusse andmine tulu saamiseks

(1) Vara antakse tulu saamiseks teise isiku kasutusse, kui vara ei ole riigimetsa majandamiseks ajutiselt vajalik.

(2) Vara kasutusse andmine toimub:

- 1) vallas- ja kinnisasjade üürile- või rendileandmisena;
- 2) kinnisasjade piiratud asjaõigustega koormamisena.

§ 56. Vara kasutusse andmise otsustaja

(1) Vara kasutusse andmise otsustaja on:

- 1) vallas- ja kinnisasjade üürile- või rendileandmisel RMK juhatus või juhatuse volitatud isik;
- 2) kinnisasjade reaal- või isiklike servituutidega koormamisel RMK juhatus või juhatuse volitatud isik;
- 3) kinnisasjade hoonestusõigusega koormamisel kuni 50 aastaks RMK juhatus, hoonestusõigusega koormamisel rohkem kui 50 aastaks RMK nõukogu;
- 4) muude piiratud asjaõigustega koormamisel RMK juhatus.

(2) Vara kasutusse andmise lepingu sõlmib RMK juhatuse liige või tema volitatud isik.

§ 57. Vara kasutusse andmise kord

(1) Vara kasutusse andmise viisid on läbirääkimine, enampakkumine ja läbirääkimine koos enampakkumisega.

(2) Vara kasutusse andmise viisi määrab vara kasutusse andmise otsustaja, lähtudes majanduslikust otstarbekusest.

(3) Vara kasutusse andmiseks korraldatakse enampakkumine, kui eelnevalt on teada, et vara kasutamisest on huvitatud rohkem kui üks isik või kui enampakkumise korraldamine töötab vara kasutusse andmisel läbirääkimistest või lisaks läbirääkimistele suuremat tulu.

(4) Vara kasutusse andmisest enampakkumise korras teatatakse vähemalt üks nädal enne pakkumise toimumist väljaandes Ametlikud Teadaanded ja RMK veebilehel. Vajaduse korral võib sellekohaseid teateid ja kuulutusi levitada täiendavalt ka muul viisil. Pakkumise teates tuleb ära märkida kasutusse antavat vara iseloomustavad põhinäitajad ja kasutusse andmise põhitingimused.

(5) Vara kasutusse andmise täpne kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(6) Vara kasutusse andmise leping sõlmitakse isikuga, kelle pakkumise on kasutusse andmise otsustaja tunnistanud parimaks. Kehtestatud tingimustele vastavate pakkumiste puudumise korral on kasutusse andmise otsustajal õigus jätta leping sõlmimata.

(7) Teade vara kasutusse andmise kohta avaldatakse RMK veebilehel.

§ 58. Vara kasutusse andmise tasu suurus, tähtajad ja muud kasutusse andmise tingimused

(1) Vara antakse kasutusse tasu eest. Tasu suurus ei tohi olla väiksem vara kasutusse andmisel saadava tasu harilikust väärtusest.

(2) Vara kasutusse andmise tähtajad ja muud vara kasutusse andmise tingimused määrab vara kasutusse andmise otsustaja, lähtudes vara liigist ja majanduslikust otstarbekusest.

§ 59. Vara võõrandamine tulu saamiseks

(1) Vara võõrandatakse tulu saamiseks, kui vara ei ole riigimetsa majandamiseks vajalik ning vara võõrandamine on majanduslikult otstarbekam vara kasutusse andmisest.

(2) Vara võõrandatakse raha eest.

(3) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 60. Vara võõrandamise otsustaja

(1) Vara võõrandamise otsustaja on:

1) vara korral, mille harilik väärtus on 32 000 või enam eurot, RMK nõukogu;

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

2) vara korral, mille harilik väärtus on kuni 32 000 eurot, RMK juhatuse.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

(2) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 61. Vara võõrandamise kord

- (1) Vara võõrandamise viis on enampakkumine.
- (2) Vara võõrandamise otsustaja võib otsustada võõrandamise enampakkumiseta, kui vara võõrandamine sel viisil annab suuremat kasu.
- (3) Enampakkumise korraldab vara võõrandamise otsustaja määratud vähemalt kolmeliikmeline komisjon.
- (4) Vara võõrandamisest enampakkumise korras teatatakse vähemalt kaks nädalat enne pakkumise toimumist väljaandes Ametlikud Teadaanded ja RMK veebilehel. Vajaduse korral võib sellekohaseid teateid ja kuulutusi levitada täiendavalt ka muul viisil. Pakkumise teates tuleb ära märkida võõrandatavat vara iseloomustavad põhinäitajad ja vara võõrandamise alghind. Enampakkumisel ei tohi alghind olla väiksem võõrandatava vara harilikust väärtusest.
- (5) Vara võõrandamise täpne kord sätestatakse RMK põhimääruses.
- (6) Vara võõrandamise lepingu sõlmib RMK juhatuse liige või tema volitatud isik.
- (7) Vara võõrandamise leping sõlmitakse isikuga, kes nõustub kehtestatud müügingimustega.
- (8) Teade vara võõrandamise kohta avaldatakse RMK veebilehel.

§ 62. [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 63. Vara omandamine

- (1) RMK omandab vara riigimetsa majandamiseks või tulu saamiseks RMK eelarves selleks määratud vahendite arvelt.
- (2) RMK vara omandamine on:
  - 1) vallas- ja kinnisasjade omandamine tasu eest või tasuta;
  - 2) teistele isikutele kuuluvate vallas- ja kinnisasjade kasutus- või asjaõiguste omandamine;
  - 3) teistele isikutele kuuluvate kinnisasjade koormamine piiratud asjaõigustega;
  - 4) nõudeõiguste omandamine.

§ 64. Vara omandamise otsustaja

- (1) Vara omandamise otsustaja on:
  - 1) vallas- ja kinnisasjade omandamisel RMK juhatuse või tema volitatud isik;
  - 2) teistele isikutele kuuluvate vallas- ja kinnisasjade kasutus- ja asjaõiguste omandamisel RMK juhatuse või tema volitatud isik;
  - 3) teistele isikutele kuuluvate kinnisasjade koormamisel piiratud asjaõigustega RMK juhatuse;
  - 4) nõudeõiguse omandamisel RMK juhatuse.
- (2) Vara omandamise lepingu sõlmib RMK juhatuse liige või tema volitatud isik.

§ 65. Vara omandamise kord

- (1) RMK omandab vara riigihangete seaduses sätestatud korda järgides.
- (2) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Vara omandamiseks peab läbirääkimisi vara omandamise otsustaja või tema volitatud isik.
[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

(4) Vara omandamise läbirääkimiste pidamise kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(5) Teade vara omandamise kohta avaldatakse RMK veebilehel.

5. peatükk

RIIKLIK JÄRELEVALVE JA KAHJU HÜVITAMINE

§ 66. Metsa majandamise riiklik järelevalve

Riiklikku järelevalvet metsa majandamise seaduslikkuse üle teostavad keskkonnajärelevalve asutused keskkonnajärelevalve seadusega sätestatud korras.

§ 67. Keskkonnale tekitatud kahju ja selle hüvitamine

(1) Keskkonnale õigusvastaselt tekitatud kahju hüvitab kahju tekitanud isik riigile käesolevas paragrahvis sätestatud ulatuses ja korras.

(2) Keskkonnale tekitatakse käesoleva seaduse tähenduses kahju, kui:

1) raiutakse lubatust nooremaid või väiksema keskmise rinnasdiameetriga puistuid, metsaraiel ei peeta kinni puistu rinnaspindala või täiuse lubatud määra, raieajast või -liigist, ei peeta kinni raiejätkude järgnemisele kehtestatud vähimast ajast või raiutakse metsa kohas, kus see on keelatud;

[RT I 2008, 56, 314 - jõust. 01.01.2009]

2) ei peeta kinni lubatud liitumisajast, uuendusraielangi pindala suurusest või maksimaalselt lubatud laiusest, alustatakse uut uuendusraiet enne vahetult kõrval asuva uuendusraielangi uuenemist või uuenemata langile lähemal kui 100 meetrit, häilraiel raiutakse lubatust rohkem või suuremaid häile või veerraiel raiutakse lageraie korras raiutava metsa ala laiemaks kui metsa keskmine kõrgus;

[RT I, 05.01.2011, 13 - jõust. 15.01.2011]

3) hävitatakse või kahjustatakse puid, põõsaid, metsakultuuri või looduslikku uuendust nende mehhaanilise vigastamise või kasvutingimuste ebasoodsaks muutmise teel;

4) kahjustatakse pinnast;

5) põhjustatakse metsa põlemist;

6) risustatakse metsa;

7) jäetakse koristamata raiekohad või metsamaterjali laoplatsid;

8) rikutakse metsast toore koorimata okaspuu väljaveo tähtaegu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud juhtudel arvestatakse kahju vastavalt käesoleva seaduse lisades 2 ja 3 sätestatud määradele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud juhtudel arvestatakse kahju 3200 eurot iga hektari kohta, mis ületab raiuda lubatud ala.

[RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

(5) Kui metsakultuuri või looduslikku uuendust, mille kõrgus on alla 0,6 meetri, või puid või põõsaid on hävitatud või kahjustatud nende mehhaanilise vigastamise, kasvutingimuste ebasoodsaks muutmise või põlengu põhjustamise teel, kusjuures:

1) puudel või põõsastel on kahjustatud enam kui 30 protsenti (kuusel enam kui 10 protsenti) puu tüve ümbermõõdust nii, et koore vigastused on vähemalt puiduni, või on kahjustatud või kahjustuse tagajärjel hävinud üle poole puu või põõsa võrast või juurestikust või on hävinud puu ladvaosa, arvestatakse kahju vastavalt käesoleva seaduse lisas 2 sätestatud määradele;

2) puudel või põõsastel on kahjustatud 10–30 protsenti (kuusel kuni 10 protsenti) puu tüve ümbermõõdust nii, et koore vigastused on vähemalt puiduni, või on kahjustatud 1/3–1/2 puu või põõsa võrast või

juurestikust, arvestatakse kahju 25 protsendi ulatuses käesoleva seaduse lisas 2 sätestatud määradest;
3) puudel või põõsastel on kahjustatud alla 10 protsendi puu tüve ümbermõõdust nii, et koore vigastused on vähemalt puiduni, või on kahjustatud 1/4–1/3 puu või põõsa võrast või juurestikust, arvestatakse kahju 10 protsendi ulatuses käesoleva seaduse lisas 2 sätestatud määradest;
4) metsakultuuri või loodusliku uuendust, mille kõrgus on alla 0,6 meetri, on kahjustatud nii, et see on põhjustanud metsakultuuri või loodusliku uuenduse hävimise, arvestatakse kahju 447 eurot ühe hektari kohta.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

(6) Kui on kahjustatud pinnast, arvestatakse kahju:

1) lammi-, soostunud ja madalsoometsas ning lammipajustikus 0,60 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest;

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

2) loo- ja nõmmemetsas 0,50 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest;

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

3) palu-, laane-, salu- ja sürjametsas 0,35 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest;

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

4) kõdusoo-, rabastuvas, raba- ja siirdesoometsas 0,25 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

(7) Kui pinnast kahjustatakse raielankidel metsa ülestöötamise käigus, kuulub kahjuna arvestamisele kahjustus, mis ületab 25 protsenti raielangil pindalast.

(8) Kui on risustatud metsa:

1) sinna veetud jäätmete või muude ainetega või muul viisil, arvestatakse kahju 6,40 eurot risustatud maa-ala ühe ruutmeetri kohta;

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

2) peatus- või laagrikoha koristamata jätmisega, arvestatakse kahju 0,60 eurot risustatud maa-ala ühe ruutmeetri kohta.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

(9) Kui on jäetud koristamata raielangid või metsamaterjali laoplatsid, arvestatakse kahju 320 eurot raiejäätmetest või metsamaterjali jääkidest koristamata maa-ala ühe hektari kohta või 1,60 eurot iga üksikpuu või -põõsa raiumise koha koristamata jätmise kohta, kuid mitte enam kui 320 eurot ühe hektari kohta, või 1,60 eurot iga toore koorimata okaspuidu tihumeetri kohta, mis on raielangilt või metsamaterjali laoplatsilt käesoleva seadusega määratud tähtjaks välja vedamata.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

(10) Kui metsa kahjustamisel on kannud kõrvaldatud või kui tekitatud kahju pole üksikpuude või -põõsaste kaupa võimalik hinnata, arvestatakse kahju metsamajandamiskava metsa kirjeldustes sisalduvatest puistu keskmise puu takseerandmetest lähtudes, kusjuures kahjustatud puude arv arvutatakse eraldiste kaupa, jagades kahjustatud metsaosa üldtagavara keskmise puu mahuga.

(11) Metsa kahjustamisel kaitseala loodusreservaadis ja sihtkaitsevööndis korrutatakse keskkonnale tekitatud kahju arvutamisel kahju arvestamise määr koefitsiendiga 5,0 ning kaitstava loodusobjekti piiranguvööndis ja hoiualal 3,0.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(12) Keskkonnakahju hüvitise nõuab sisse Keskkonnainspeksioon. Kahju hüvitis kantakse riigieelarvesse.

6. peatükk

VASTUTUS

§ 68. Metsa, puude ja põõsaste ebaseaduslik raiumine, hävitamine ning kahjustamine

(1) Metsa, puude või põõsaste ebaseadusliku raiumise, hävitamise või muul viisil kahjustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

§ 69. Raieõiguse ja metsamaterjali üleandmisel ning metsa raieks andmisel seaduslikkuse tõendamise ja selle kontrollimise kohustuse rikkumine

(1) Raieõiguse või metsamaterjali üleandmisel või metsa raieks andmisel seaduslikkuse tõendamise ja selle kontrollimise kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

§ 70. Metsa majandamise nõuete rikkumine

(1) Metsa uuendamise, kasvatamise või kasutamise nõuete või metsakaitse nõuete rikkumise eest, välja arvatud käesoleva seaduse §-des 68 ja 69 nimetatud juhtudel, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108 - jõust. 01.01.2011]

§ 71. Konfiskeerimise kohaldamine

Kohtuväline menetleja või kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-des 68 ja 69 sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.

§ 72. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 68–70 sätestatud väärtegedele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 68–70 sätestatud väärtegedele kohtuväline menetleja on:

- 1) Keskkonnainspeksioon;
- 2) politseiasutus.

[RT I 2009, 62, 405 - jõust. 01.01.2010]

7. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 73. – § 79. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 80. Seaduse rakendamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud metsaseaduse alusel kaitsemetsa kategooriasse kuulunud uuristus- ja tuuleohtlike alade, loolade ja survealade ning muinsuskaitse objektide piirsesse jääva metsa majandamise piirangud kehtivad 2008. aasta 1. jaanuarini.

(2) [Kehtetu - [RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

(3) Kui metsaomanikul tekib metsa uuendamise kohustus enne 2007. aasta 1. jaanuari, uuendab ta metsa enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud metsaseaduse kohaselt. Kui uuendatav ala ei ole seitsme aasta jooksul pärast uuendamise kohustuse tekkimist käesoleva seaduse § 24 lõike 4 kohaselt uuenenud, teeb Keskkonnaamet metsaomanikule käesoleva seaduse § 25 lõikes 8 sätestatud ettekirjutuse. Ettekirjutuse selles märgitud tähtajaks täitmata jätmise korral rakendatakse metsaomaniku suhtes sunnivahendit vastavalt käesoleva seaduse § 25 lõikele 8.

[[RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 01.02.2009]

(4) Enne käesoleva seaduse jõustumist moodustatud RMK nõukogu liikmete volitused kehtivad kuni käesoleva seaduse alusel moodustatud nõukogu koosseisu kinnitamiseni.

(5) Enne käesoleva seaduse jõustumist ametisse nimetatud RMK peadirektori volitused kehtivad kuni RMK juhatuse liikmete valimise kohta tehtava nõukogu otsuse jõustumiseni.

(6) Enne käesoleva lõike jõustumist vastu võetud metsamajandamiskava kehtestamise otsused ei ole pärast käesoleva lõike jõustumist esitatud metsateatiste menetlemisel Keskkonnaametile õiguslikult siduvad.

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

§ 81. Reformimata maal kasvava metsa majandamine ja raadamine

(1) Erastamisele ja tagastamisele kuuluval maal kasvava metsa majandamist korraldab kuni maareformi seaduse alusel maa omandiõiguse ümbervormistamiseni Keskkonnaamet.

[[RT I, 05.01.2011, 13](#) - jõust. 15.01.2011]

(2) Erastamisele ei kuulu 1940. aasta 23. juulini riigile kuulunud ja käesolevaks ajaks metsaga kaetud alad.

(3) Kui mets kasvab maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maal, korraldab metsa majandamist ja raadamist kuni maareformi seaduse alusel maa omandiõiguse ümbervormistamiseni RMK.

[[RT I 2008, 56, 314](#) - jõust. 01.01.2009]

§ 82. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2007. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 26 ja § 41 lõige 5, lõike 7 punkt 2 ning lõiked 9 ja 10 jõustuvad 2007. aasta 1. juulil.

¹ Nõukogu direktiiv 99/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta (EÜT L 11, 15.01.2000, lk 17–40).

Lisa 1 [Kehtetu - [RT I 2009, 3, 15](#) - jõust. 1.02.2009]

[Lisa 2](#) Keskkonnale tekitatud kahju arvestamise määrad sõltuvalt ebaseaduslikult raiutud puu kannu läbimõõdust

[Lisa 3](#) Metsa raiumisel metsa rinnaspindala lubatud alammäärast väiksemaks viimisega keskkonnale tekitatud kahju arvestamise määrad